

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

Шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм физическэ культурэмкIэ ыкIи спортымкIэ изаслуженнэ IoфышI» зыфиIорэр Ю.И. Лысей фэгъэшъошэгъэным ехыIлагъ

Физическэ культурэмрэ спортымрэ яхъхъоныгъэ иIахъышхо зэрэхишIыхъэрэм фэшI шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм физическэ культурэмкIэ ыкIи спортымкIэ изаслуженнэ IoфышI» зыфиIорэр **Лысей Юрий Иван ыкIом** фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКІУЩЫНЭ Аслъан къ. Мыекъуапэ, жъоныгъуакIэм и 24-рэ, 2012-рэ илэс N 116

ПРАВИТЕЛЬСТВЭ ТЕЛЕГРАММ

Лытэныгъэ зыфэсшIырэ Аслъан Кытэ ыкIор!

Илэс пчъагъэрэ Iэпылэгъу укызырэфэхъугъэм фэшI лъэшэу сыкызырэфэрэзэр уасло сийоугъу!

ТапэкIэ джыри лъэныкIо зэфэшъафхэмкIэ тызIукIэнэу хъумэ лъэшэу сигонэцIт.

Лытэныгъэ кыпфэзышIэу А. А. ФУРСЕНКО

Адыгеим и Лышъхъэ изIукIэгъухэр

Адыгеим и Лышъхъэу ТхъакIушынэ Аслъан тыгъуасэ Адыгэ Республикэм и УплэкIу-лътэкIо кIо палатэ (КСП) и Тхъаматэу Мэхъош Рэщидэ IукIагъ.

КСП-м ипашэ ТхъакIушынэ Аслъан кыфиIотагъ 2010-рэ илэсым ЖКХ-м зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэмкIэ и Фонд имыткIу нахъ шIуагъэ кытэу зэрагъэфедагъэм епхыгъэ уплэкIунхэр зэрэIуагъэхэм фэгъэхъыгъэу. Мэхъош Рэщидэ зэрэхигъэунэфыкIыгъэмкIэ, Росфиннадзорымрэ нэмыкI органхэмрэ зэрэзэгъыгъагъэхэм тегъэ УплэкIу-лътэкIо палатэм нуплэкIунхэр зышызэхашэгъагъэхэр къалэу Мыекъуапэрэ Краснодарскэ районымрэ арых. Хэукъоныгъэу кыхагъэ-шыгъэхэмкIэ мы муниципальнэ образованиехэм ялэшэхэм макъэ арагъэIужыгъ. НахъыбэрэмкIэ зэутэллагъэхэр уасэхэр дагъэкIо-гъэхэу, агъэцIэгъэ IoфшIэнхэм ябагъэрэ ауасэрэ къарагъэхъугъэу ары. Подряднэ организациехэм икIэрыкIэу зэхашэцIт IoфшIэнхэм апае ахъшэ арамытынэу, хэукъоныгъэу ашIыгъэхэр ахэм дагъэзыжынынхэу язэгъыгъэх.

ТхъакIушынэ Аслъан Адыгеимрэ Краснодар краимрэ ащыпсэурэ быслымэнхэм ямуфтиеу Емыж Нурбый зыIокIэм, къалэу Мыекъуапэ медрысэу шашIыцтым пачэ чIыгу Iахъхэр унэе мылькум хэхэх, муниципалитетым ахэр кышцэфыжынынхэм иIoф тетэп. Ау администрацием ипашэ кыгъэгугъагъэх охтэ благъэм мы Ioфыгъор зэрэзэшIуихыцтымкIэ. ИщыкIэгъэ предложениехэр ащ мэкъуогъум республикэм и Лышъхъэ IэкIигъэхъацтых.

Ахэм сатыоу ашIыцтым кыхэкIыцт ахъшэр тапэкIэ медрысэм иIыгъын пэIуагъэхъанэу мурад яI.

— Охтэ кIэкIым кыкIоцI чIыгу кыхэгъэкIыгъэным епхыгъэ Ioфыгъохэр зэшIохыгъэнхэм пае тфэлэкIырэр зэкIэ тэшIэ. Ащ фэдэ еджапIэ республикэм ищыкIэгъэ дэдэу шыт, фэе псэ-уми мыщ дин гъэсэныгъэ шы-зэрагъэгъотын алъэкIыцт, — хигъэунэфыкIыгъ ТхъакIушынэ Аслъан.

Къалэу Мыекъуапэ быслымэн кэхъэлбакIэ шышIыгъэным иIoфыгъуи зIукIэгъум шытегущыIагъэх. Емыж Нурбый зэрэхигъэунэфыкIыгъэмкIэ, илэс зау-лэ хъугъэу къэлэ администрацием ипашэхэм мы Ioфыгъор зэшIуахын алъэкIырэп.

Къалэу Мыекъуапэ имэрэу Михаил Черниченкэр мы Ioфыгъом итегушылэн хэлэжагъ. Ащ кызыериIуагъэмкIэ, хабзэм имуниципальнэ органхэр зи амышIэу шысхэу бгъэмысэхэ плэкIыцтэп. Участкабэ зауплэкIум, къэлэгъэпсынымкIэ шапхэхэм е чIыпIэ планхэм ахэр адимыштэхэу алъытагъ. Ау зыфэе чIыгу Iахъхэр унэе мылькум хэхэх, муниципалитетым ахэр кышцэфыжынынхэм иIoф тетэп. Ау администрацием ипашэ кыгъэгугъагъэх охтэ благъэм мы Ioфыгъор зэрэзэшIуихыцтымкIэ. ИщыкIэгъэ предложениехэр ащ мэкъуогъум республикэм и Лышъхъэ IэкIигъэхъацтых.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ипресс-кIулыкIу

Анахъ дэгъур къэнэфагъ

«АдыгеимкIэ илэсым ианыхъ кIэ-лэегъэджэ дэгъу» зыфиIорэ зэнэкъокIу хэлэжагъэхэу, текIоныгъэ ыкIи хагъэунэфыкIырэ чIыпIэхэр кы-дзыыхыгъэхэр Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТхъакIушынэ Аслъан тыгъуасэ ригъэблэгъагъэх, яIoфшIэнкIэ къалэжыгъэхэр ари-тыжыгъэх.

— ЗэнэкъокIу зыщызыушэ-тыгъэ кIэлэгъаджэхэм IэпIэсэ-ныгъэшхо зэрахэлъыр, яIoфшIэн хэшIыкIышхо зэрэфыриIэр джы-ри зэ къаушыхъатыгъ, — кы-Iуагъ ТхъакIушынэ Аслъан къэ-зэрэуэгъонгъэхэм зактыфигъазэ-зэ. — Шъуисэнэхъат шъуфэ-шыпкIэу, гъэпсэф шъуимыIэу Ioф зэрэшъушIэрэм ишIуагъэкIэ гъэсэныгъэм исистемэ хэхъоны-гъэхэр ешIых, ыпэкIэ лъэкIуатэ. ШыпкIэ, непэ гумэкIыгъоу, шыкIагъэу шыIэр макIэп. Ахэм зэу ащыц республикэм иеджа-пIэхэм Ioф ащызышIэрэ кIэлэ-егъаджэхэм япчъагъэ зэримы-кIурэр. Мыщ дэжыым специа-листхэм ягъэхъазырын мэхъанэ-шхо иIэ мэхъу. Адыгеим шыщхэу Урысыем икIэлэ зэфэшъафхэм

апшгъэрэ гъэсэныгъэ ащызэ-гъэгъотырэ тистудентхэм ядэж, яреспубликэ къагъэзэжыным Ioф дэтшIэн фае.

ЗэнэкъокIу хагъэунэфы-кIырэ чIыпIэхэр кышцэды-хыгъэхэм АР-м ыпIэкIэ агъэнэ-фэгъэ ахъшэ шIухъафтынэу сомэ мин 20 зырыз ыкIи дипломхэр аратыжыгъэх.

Станицэу Джаджэм игурыт еджапIэу N 1-м икIэлэгъаджэу Адыгеим икIэлэгъэджэ анахъ дэгъу хъугъэ Ольга Пахомовом сомэ мин 50, текIоныгъэ кы-зэрэдиыхыгъэр къэзыушыхъатырэ дипломыр ыкIи «Хрустальный пеликан» зыфиIорэ шIухъаф-тыныр АР-м и Лышъхъэ ащ фи-гъэшъошагъэх.

Джащ фэдэу АР-м ипрофсо-

юзхэм я Федерацие итхъаматэу Устэ Руслъан зэнэкъокIу хэлэ-жыгъэ псэуми къафэгущIугъ, текIоныгъэ кыдзыыхыгъэ О. Па-хомовом ноутбук ритыгъ. Исэ-хъат фэшъыпкIэу Ioф зышIэ-хэрэм гушылэ дэхабэ къафалугъ АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэм-рэкIэ иминистрэу Хъуажэ Ами-нэтрэ АР-м и Къэралыгъо Со-вет — Хасэм и Комитет итхъа-матэу КIэрэщэ Андзауррэ.

Нэужым гушылэ зыштэгъэ О. Пахомовом кIэлэгъаджэхэм ацIэкIэ кыIуагъ сыд фэдэрэ лъэныкIокIи Iэпылэгъу къафэ-хъугъэхэу АР-м и Лышъхъэрэ Ioфтхъабзэм изэхэщакIохэмрэ зэрафэрэзэхэр, ащ фэдэ фыщы-тыкIэм кIуачIэ кызыраритырэр.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Одыджыным лъэгъо мафэ тырерэщэх!

Зэрэхэгъэгу фэдэу, непэ тиреспубликэ иеджапIэхэм аужырэ одыджыныр къащытеуагъ

КIэлэ ыкIи пшъэшъэ ныб-жыкIэхэу мыгъэ я 11-рэ клас-сыр къэзыухыхэрэм ар яужы-рэ одыджын. Ащ нахъыбэрэ ахэм ар къафитеоцтэп, якласс гупсэ рищэцтхэп, илэсыбэрэ езыгъэдджэгъэхэ кIэлэгъаджэ-хэу шIу алъэгъугъэхэм ащыIу-кIэцтхэп. Ары а мафэм чэфы-гъом дыхэтэу гухэкI мIэкIуи ныбжыкIэхэм анэгъу кызыкIы-кIэцырэр.

Аужырэ одыджыныр непэ республикэмкIэ нэгъырэ 2445-мэ къафитеуагъ. ШыIэныгъэм игъогу кIыхъэ ахэр ащ тырища-гъэх. А гъогур ныбжыкIэхэм мафэ афэхъунэу тафэлъаIo!

Ялофшлэн агъэлъэшынэу къафигъэпытагъ

Социальнэ-лофшлэн зэфышы-тыклэхэр гъэтэрэзыгъэнхэм фэгъэзэгъэ лъэныкъуищ хьурэ комиссиесу АР-м шызэхашагъэм зичэзыу зэхэсыгъо тыгъуасэ илагъ. Лофтхьабзэм хэлъжыагъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Къумпыл Муратэ, министерствэхэм, ведомствэхэм, профсоюзхэм яллыкхэр, лофшлэлэ языгъэгъотырэ организациехэм япашэхэр.

Зэхэсыгъом пэублэ псалъэ къышшишлэ Къумпыл Муратэ лофтхьабзэм хэлъжыагъэм къарилуагъ лъэныкъуищ комиссиесу лофшлэнэу ыгъэцаклэрэм мэхъанэшхо зэригъэр. Джащ фэдэу лофшлэн языгъэгъотыхэрэм, хэбзэ органхэм ыкли профсоюзхэм зэхъыныгъэ дэгъу зэдырлэу зэдэлъжээнхэм ишлогъэшхо къызэрэклоштым кэзэрэуэгъоигъэхэм аналэ тыраригъэдзагъ. Комиссиесу шуагъэ къытэу ипшъэрылхэр зэригъэцаклэрэр цыфхэм ашлошъ хьуным пае тапэкли аш лофшлэн гъэлъэшынэу зэрэфар Премьер-министрэм къылуагъ.

Лофтхьабзэм зыщытегушылэнхэу агъэнэфагъэр лофгыуипл. АР-м ит клэлэцлыкыу ыгъыплэхэм хэхъоныгъэхэр ашлынхэмклэ зэхэубыгъэгъэ программэу шыгъэр гъэцэклагъэ зэрэхурэм фэгъэхьыгъэу доклад къышшыгъ АР-м гъэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэлэ ими-

нистрэ иапэрэ гуадзэу Надежда Кабановам. Ащ къызэрилуагъэмклэ, непэрэ мафэхэм яхьулэу гъэсэныгъэм иучреждении 134-рэ республикэм ит, ахэм еджаплэм члэмыхэгъэ клэлэцлыкыу 15082-рэ ашалагъ. Илъэс пчъагъэм телъытэгъэ программэу «2011 — 2015-рэ илъэсхэм гъэсэныгъэм хэхъоныгъэхэр егъэшлыгъэнхэр» зыфилорэм лоф ешлэ. Ащ нэмыкыу, клэлэцлыкыу хэм яконституционнэ фитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм фэшл 2011-рэ илъэсым сабыйхэм апае чыплэ 770-рэ клэу республикэм къыщызэлуахыгъ. Арэу шытми, УФ-м и субъектхэм афэдэу, клэлэцлыкыу ыгъыплэхэр зэримыкыухэрэр непэ анахь гумэклыгъо шъхьалэу Адыгеим илэхэм ашыщ. Зэрагъэунэфыгъэмклэ, 2012-рэ илъэсым имэлылфэгъу мазэ къыхиубытэу клэлэцлыкыу ыгъыплэм чыплэ шагъоты ашлоигъоу лъэлэу тхылъ 10796-рэ ны-тыхэм къатыгъ. Гъэрэкло мыш фэдэ иуахътэ егъэпшагъэм, а пчъагъэр 1400-клэ (процент 12,9-рэ) нахьыбэ хьугъэ. Клэлэцлыкыу ыгъыплэхэм япчъагъэ зышчымыкыурэ лъэхъаным республикэм ит гъэсэныгъэм иучреждениехэм амалэу алэклэлхэр агъэфедэх. Гушылэм пае, гурыт еджаплэхэм къадыхэтэу сабыйхэр зыщагыбгышт чы-

плэклэхэр къащызэлуахыгъ. Ащ фэдэ чыплэ 120-рэ гъэрэкло Адыгэклалэ къыщызэлуахыгъ.

Клэлэцлыкыу ыгъыплэхэм хэхъоныгъэхэр ашлынхэм фэшл муниципальнэ образованиехэм сомэ миллиони 2,7-рэ субсидиеу гъэрэкло афатлупшыгъ. Зэрагъэнэфагъэмклэ, 2012-рэ илъэсым сабый ыгъыплэ чыплэ 1640-рэ клэу джыри къащызэлуахыгъ.

Нэужым лофшлэныр шынгъончэнымклэ лофхэм язытет фэгъэхьыгъэ зэфэхьысыжхэм къагегушылагъ АР-м лофшлэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэлэ иминистрэ игуадзэу Татьяна Галактионовар. Ащ къызэрилуагъэмклэ, 2011-рэ илъэсыр пштэмэ, лоф зышлэрэ нэгырэ 69-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хьугъэ, нэгыри 4-м ядунай ахъожыгъ. Зэфэхьысыжхэм къызэрагъэ-лъагъорэмклэ, мыш фэдэ хьугъэ-шлагъэхэр нахьыбэу (процент 71-р) зыцагъэунэфыхэрэр унэе предприятияхэр арых. Гумэклыгъоу къэуцухэрэр дэгъэзыжыгъэнхэм пае организациехэм, предприятияхэм япшъэрылхэр нахь тэрэзэу агъэцэклэнхэр, лофшлэныр зэрэзэхашэрэм еклолэ-клэ тэрэз къыфэгъотыгъэныр пшъэрылъ шъхьалэхэм ашышэу министрэм игуадзэу къыгъэнэфагъ.

Зэхэсыгъом хэлъжыагъэхэр нэмыкы лофгыгъохэм атегушылагъэх, унэшхо гъэнэфагъэхэри ашыгъэх.

КИАРЭ Фатим.

ТХЫЛЪЫКИЭХЭР

Клэлэцлыкыу ыгъыплэхэм ялофшлэхэм методическэ материал алэклэмылэу, адыгабзэр сабыйхэм арагъэ-шлэнымклэ амал ямылэу алоу бэрэ зэхэпхышт. Джы ахэм къашъхьа-пэшт тхылъ мы мафэхэм къыдэклыгъ. Ар лахьитлоу гошыгъэ. Апэрэм «Дышъэ кон» ыцл, адыгабзэклэ тхыгъэ, ятлонэрэ лахъэу урысыбзэклэ тхыгъэм «Золотой сундучок» шъхьэу ил.

Клэлэплэхэм мы тхылъ закъом нэмыкы ямылэми, ялофшлэн гъэ-шлэгъонэу зэхашэшъу-нэу къысшлошлыгъ.

Клэлэплэхэм апай

Тхылъыр зэхегъэуцагъ илъэсыбэрэ клэлэцлыкыу ыгъыплэм лоф шызышлагъэхэу Хьаудэкъо Сарэрэ Хьутхэу Саудэтрэ Нэфсэтрэ.

Лофшлагъэр хрестоматиеу гъэлсыгъэ. Ащ къыдэхьагъэх адыгэ тхакломэ атхыгъэхэу, фольклорым къыхэхыгъэхэу ыкли нарт эпосым ипшыналъэхэу сабым нахь гурылогъошлу фэхьуштхэр. Авторхэм къызэрапорэмклэ, тхыгъэхэр зэклэ агъэфедэгъэхэу, сабыйхэм аныбжэ елыгыгъэу ауплэклугъэхэу шыт. Ахэр гурылупчэх, пшысэх, хырыхьыбэх, нарт эпосым ипшыналъэх, титхаклохэм яусэх, ярассказых.

Тхылъыр клэлэцлыкыу ыгъыплэхэм апае Е. В. Васильевам зехигъэуцогъэ программэм тегъэпсыкыгъэу шыт. Ащ къыпкъырыкыгъэхэу материалхэр зэтыраутыгъэх. Сабым ыныбжэ елыгыгъэу клэлэцлыкыу ыгъыплэм куп-купэу зэрэшагошыхэрэм фэдэу къагурылошт-къагурымылоштыр къыдалгытэзэ, авторхэм агъэхьазырыгъэх. Ащ

фэдэу езыбэрэу зэрагъэшлэштыри, зэджэштхэри, лахьтедзэу агъэфедэштхэри тхылъым шыгъэунэфыгъэх. Клэлэплумклэ нахь лэрыфэгъу хьуным пае программэм диштэрэ таблици дэт.

Зэхэзыгъэуцагъэхэм тхылъым лофшыхо дашлагъ. Клэлэплум тлэклэ нэмылэми лоф ышлэ-нэу фаеми, мыш лэпылэгъубэ дигъотэшт. Илъэсищ зыныбжхэм къащегъэжыагъэу илъэсиблым нэсэу зы темэм фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр зэхэубытагъэхэу къэтыгъэх. Ащ нахь псынклэ къэшлы зы темэмклэ усэхэр къэбгъотынхэмклэ.

Тхылъым къыдэхьагъэхэр нэмыкы шыклэкли зтеутыгъэх. Адыгэ чыгуым фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр шъхьафэу къэтыгъэх, ахэм къаклэлъэклох илъэсым иуахътэхэм афэгъэхьыгъэхэр. Еджаплэм клоштхэм апае материалхэр хэушъхьафыкыгъэхэу тхылъым къыдэхьагъэх.

Урысыбзэклэ тхыгъэ лахъэу лофшлагъэм дэтыри урыс клэлэцлыкыуи адыгэ сабый ашлогъэшлэгъоынэу, зылэпишэнхэу гъэлсыгъэ.

СИХЪУ Гоцнагъу.

Аужырэ одыджын

Тэхьутэмыкыое районымклэ искусствэхэмклэ клэлэцлыкыу еджаплэу Афыпсыпэ дэтым лоф зышлэрэр бэшлагъэп, ау гъэхьагъэхэр илэх.

Еджаплэм идиректорэу Хьатх Нурхъани, клэлэцгъаджэу аш лоф шызышлэхэрэми ясэнэхьат шу альэгъоу, агу етыгъэу, лэпэлэсэныгъэу алэклэлъыр ялофшлэн шагъэфедэзэ, шлэныгъэ куухэр еджаклэмэ аратынхэм ыуж итых.

Бэмэ мы еджаплэр дэгъоу къаухы. Яшлэныгъэрэ ялэпэлэсэныгъэрэ хагъэхьонхэу искус-

ствэхэмклэ апшъэрэ еджаплэхэм ачлэхьэх. Ахэр къэзыухыгъэу, зисэнэхьат фэшгыпкъэу лоф зышлэу тилэри маклэп.

Джырэблагъэ мы еджаплэм аужырэ одыджыныр къышчытеуагъ. Мы илъэсым нэгыритф ар къэзыухырэр, ахэм ашыщхэр музыкальнэ училищхэу Краснодар ыкли Мыекыуапэ адэтхэм ачлэхьанхэ ягухэлъ.

Зэхэхьэм къырагъэблэгъагъэх район администрацием гъэсэныгъэмклэ и Гъэорышлэлэ ипашэу Шъхьэлэхьо Нурбий, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет

— Хасэм идепутатэу Нэтхьо Инвер, народнэ депутатхэм я Тэхьутэмыкыое район Совет итхьаматэу Хьатитэ Алий, идепутатэу Тыркоо Шамилэ.

Искусствэхэмклэ клэлэцлыкыу еджаплэм идиректор зэрэхигъэунэфыкыгъэмклэ, яучреждение лэпылэгъу зыпымыоу къыфэхьурэмэ ашыщых Тыркоо Шамилэрэ Нэтхьо Инверрэ.

Клэлэхэр дэгъоу зэраплугъэхэр къыхигъэшызэ, шытхэу тхылъыр ны-тыхэм Хьатх Нурхъан аритыгъэх. Еджаплэр къэзыухыгъэхэм ялэпэлэсэныгъэ къагъэлъэгъуагъ.

ХЪУШТ Шэбан.

СУД ПРИСТАВХЭМ ЯКЪЭБАРХЭР

Урысыем рагъэклышт

Лэклыб къэралыгъоу Узбекистан илъэс 43-рэ зыныбжыуу къыкыгъэ Ильхам Урысые Федерацием исынэу фитыныгъэ зэримылагъэм фэшл, ар къызыдикыгъэ къэралыгъом агъэкложыныу судым унашъо ышлыгъ. Ар гъэцэклагъэ зэрэхьурэм лъыплъэшт суд приставхэм я Феде-

ральнэ къулыкыу и Гъэорышлэлэу АР-м шылэр.

УФ-м и законодательствэу диштэу 2010-рэ илъэсым ар Адыгеим икыжыныу шытыгъ, ау шапхъэу шылэхэр ыгъэцэклагъэхэп. А лъэныкъомклэ ащ лажъэ илэу Мыекыопэ къэлэ судым ылыгътагъ, тазырэу сомэ мини 2 ты-

рилъхьагъ ыкли Урысыем икыжын фаеу ылыгътагъ.

Джырэ уахътэ Узбекистан къыкыгъэ «хьаклэр» МВД-м иотделэу Мыекыуапэ шылэм ихэушъхьафыкыгъэ учреждение шалагъ. Судым унашъоу ышлыгъэм ыуж мэфэ 10 зытешлэклэ, хьулъфыгъэр къызшыхьугъэ къэралыгъом агъэкложынышт. УФ-м игъунапкъэ изыпырыкыгъоу нэс ар суд приставхэм нагъэсышт.

Унашъор зэримыгъэцэклагъэм къыклэлъыкылуагъ

Алиментхэр игъом зымытыхэрэм пшъэдэклыжыу арагъэхьырэр Урысыем нахь шагъэлъэшыгъ.

Гушылэм пае, тиреспубликэ шыпсэурэ хьулъфыгъэ горэм зыныбжэ имыкыгъуищ исабыитлу алиментхэр зэраримытыхэрэм къыхэкыкыкы, мазэм фэдэу къыла-клахьэрэм изышанэ афитлупшыш

фаеу судым унашъо ышлыгъагъ. Джащ фэдэу 2003-рэ илъэсым къэхъугъэ исабыи мазэ къэс сомэ 1000 лэклигъахьэзэ ышлын фэгъ. Ау судым иунашъо хьулъфыгъэм къыридагъэп, лофшлэлэ чыплэ зэригъэгъотын ыдагъэп, мазэу зэклэлъыкылохэм чыфэу къытефэгъэ сомэ мини 152-р ыпшыныжыным дэгъу-

лагъэп. Шапхъэхэр зэримыгъэцэклагъэхэм фэшл мэзыхым къыклолэ егъэзыгъэклэ лоф ышлэнэу, къыгъахьэрэм ипроценти 10 къэралыгъом фэдэу фэклонэу судым унашъо ышлыгъ. Ау ари къыридагъэп, зыфалуагъэм къеколола-гъэп.

А зэклэри судым къыдилъыти, законыр пчъагъэрэ зыукъогъэ хьулъфыгъэм мэзых хьапс тырилъхьагъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Зэрарышхо къымыхьыгъэми...

Жьоныгъоклэ мазэр фабэу джырэ нэс кыуагъэми, аужырэ мафэхэм ошхыр «къаигъэ хьугъэ». Тыгъоснахьыпэ ошхышхом ошъу хэтыжыуу къызэрехыгъэм игугъуу къэтшыгъ. Ошъур фыжыбзэу гъогум къытырилъхьэгъагъ, ар зызэпэ-уми ошхыр уцугъэп. Ащ фэдэу лъэшэу къызезшхьылэ псыхьохэр къиунхэклэ шынагъо мэхьу, ошъуми иягъэ къызэригъэклоштыр нафэ. Ащ фэшл лофхэм язытет зэдгъашлэмэ тшлоигъоу УФ-м и МЧС АР-мклэ и Гъэорышлэлэ тытеуагъ. Ащ ипресс-къулыкыу тызэрэшигъэгъозагъэмклэ, республикэм ит псыхьохэм псэу адэтыр шапхъэхэм ашлокы-рэп, къиунхэм ишынагъо шы-лэгон. Арэу шытми, ахэм зэпымыоу алъэплъэх, къахэхьа-гъэр зэрагъашлэ, ошхышхо зэрэшылэштыр загъэунэфым, къулыкыу и лофшлэн нахь ыгъэлъэшыгъ, районхэмрэ къалэхэмрэ япашэхэми макъэ арагъэлугъ.

Къызэралуагъэмклэ, ошъур чыплэ-чыплэу къышчыгъ, нахьыбэу къэлэ гупчэр ары зыдэшылагъэр. Чыгъхэм пкלא-шъэу апытхэмрэ пхъэшхьэ-мышхьэу къежыгъагъэхэмрэ къапиутыгъэх, хэтэрыклэхэми иягъэ аригъэклыгъ. Хатэхэр, дачэхэр нахьыбэу зыдэшылэ рай-онхэм ошъур къызэрэшымы-хыгъэм фэшл, зэрарэу къы-хыгъэр мыбэ дэдэу ары зэра-лытагъэр, ау ащ дегъэштэ-гъуай. Ошхым псыр Мыекыу-апэ иурамхэм зэклэ плэми хьу-нэу лъэшэу ашигъэуцогъагъ, лъэсрыклохэр хэгъэкли, авто-мобильхэм зеклогъуае къафэ-хьуштыгъ. Ащ фэдэу гъогум те-уцогъэ псым хатэхэм аришлагъэр нафэ. Арышъ, ошхымрэ ошъумрэ зэрарышхо къа-мы-хыгъэу плэныр тэрэзылоп.

Синоптикхэм къызэрэты-рэмклэ, ащ фэдэу зыгъэгъумэ-кыи ошхышхо мэфэ благъэхэм шылэштэп, ау мазэу тызыхэтым ыклэм нэс тызшигъэгъушпэ-пэштэп.

ХЪУТ Нэфсэт.

 ЛЪЭПКЪ ЮФЫГЬОХЭР

ГЪЫЩ Нухь.
Филологие шІэныгъэхэмкІэ доктор.

«Адыгэ макъэр»

ПЩЫНЭМ ДЭЖЪЫНЧЫ

Тиреспубликэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» ишушлэ пчы-хъэзэхакъэу къэралыгъо филармонием шыкыуагъэр дунэе къэбар хъугъэ. Зэхакъэм мэхъанэу ратырэр зэфэ-тхысыжъзэ, хэлэжъгъэ артистхэм, гъэзетеджэхэм ягупшысэхэм шыуащитэгъэгъуазэ.

афэгъэхьыгъэ Иофыгъохэр. Дзыбэ Мыхъамэтрэ Нэчэс Анжеликэрэ пэсэрэ адыгэ ордэхэр джырэ уахътэм диштэу зэгъафэгъэху кызыралохэрэм тегъэгъушлэ. Шыклагъэ горэ ямылэу тлорэп, тэ кыхэдгъэщырэр лъэпкы искусствэм хэхъоныгъэ фашы зэраллоигъор ары.

— Мыхъамэтрэ сэрырэ Щэрджэскъалэ тыщылагъ. «Адыгэ макъэм» ипчыхъэзэхакъэ тыхэлэжъэнэу Мыекъуапэ тыккъэложыгъ, — ело Нэчэс Анжеликэ. — Налшык неущ тыклонэу зытэгъэхъазыры. Тиadyгабзи, тиadyгэ ордэхэри зэпхыгъэх. Нахъыбэрэ зэхадгъэхынхэм пае концертхэм тигуапэу тахэлэжъэшт.

Макурова Сусанн Евровидением изэнэкъокъу хэлэжъэным фэшл ордэу ыусыгъэр тыхэгъэгу шлэхуу шызылэшлэнэу кыит-шыхъугъ. Милана Мурузиди къэ-локлэ гъэшлэгъон ордэу кыфигъотыгъ.

Мыгу Айдемыр кылорэ ордэу «Нэ шлуцлэхэр» Урысыем

Еутых Вячеслав пчэгум кы-зыхэклэ, залым члэхэм къяджэ-ныр, Ігу тыригъэонхэр шэнышлэ фэхъугъ. Быштэкъо Азэматрэ Еутых Вячеславрэ кызырэта-Іуагъэу, лъэпкы гъэзетыр зэклэ адыгэмэ, республикэм ис цыф-мэ здырйя. Гъэзетыр шылэны-гъэм фэлажъэ.

Республикэ телевидением ижурналистэу Беданэкъо Замирэ «Адыгэ макъэм» практикэр зэрэщыхыгъагъэр дэгъоу кьэтэшлэ-жы. Мэкъэ Іэтыгъэ дахэ ил. Ордэ кылоу бэрэ зэхэтымыхырэми, сценэм кыфэхъугъэу плытэ хъушт. Замирэ ымакъэ тегъэпсы-хъагъэу Гъонэжыкыко Аскэр ордэ дахэ шлэхуу ыусыщтышъ, жур-налистым ымакъэ нахъыбэрэ зэрэзэхэтхыщтым тицыхъэ телъ.

Зэкъошныгъэм игъогухэр

Тыркуем икълэу Стамбул дэт университетым иректорэу Экрэн-Хъагъур Назим а мафэм Мые-къуапэ шылагъ. Адыгэ къэралы-гъо университетым иректорэу Хъунэго Рэщыдэ игъусэу тизэхакъэ хэлэжъагъ. Хъаклэр кызыгъу-щылэм, зэкъошныгъэ гъогур зэра-гъэпытэщтым, студентхэр зэрэ-рагъэджджэштхэм, нэмыклэхэм къа-тегушылагъ. «Адыгэ макъэм» шлоу шылэр кыдэхъунэу фылауагъ.

Почтальонхэр...

Гъэзетыр цыфхэм игъом алымылэсэу кызырэхэкларэм, почтальонхэм ялофшлэклэ шыкла-гъэхэр зэрэфальэгъухэрэм, фэ-шъхъаф Иофыгъохэм талылэ-сыгъ. Концертхэр районхэм ащы-зэхашэмэ чыплэ Іэшъхъэтетхэри ахэлэжъэнхуу, яшлуагъэ кызыра-гъэклоштыр зэхытагъэхынэу тэ-гугъэ. Филармонием идиректор шыкълэу Хъот Заур тыфэраз. Ащ фэдэу районхэм къащыт-пэгъоклыхэ тшлэиу. Тхъаегъэ-псэуш типчыхъэзэхакъэ хэлэжъа-гъэхэр.

ЕМТИЛЪ Нурбыл.
Сурэтхэр пчыхъэзэхакъэм кыыцитырахыгъэх.

Шушлэ пчыхъэзэхакъэм кы-хакъэр ахъэмклэ гъот маклэ зилэхэм, унэгъо Іужъухэм «Адыгэ макъэр» къафыратхыкышът. Филармонием тызыщычлэхъаным Адыгэ къэралыгъо университе-тым физкультурэмрэ дзюдомрэ-клэ иинститут иклэзегъаджэу Къэгъэгъэжъ Нурыет тылуагъ, ышыпхъоу Аминэти игъусагъ. Концертхэр шлушлэу зэрэщытым фэшл пчыхъэзэхакъэм уасэу ра-тырэр нахъ агълэаплэу, «Адыгэ макъэр» сыдигъуи кыратхыкълэу Къэгъэгъэжъ Нурыет кытилуагъ.

Шэныгъэлэжъэу Едыдж Баты-рай ишъхъэгъуси, ипшъэгъитлуи филармонием къэкълэуагъэх. Пшъэ-шъэгъыехэр Германием кы-щыхъугъэхэми, адыгабзэр дэгъоу ашлэ. Нэхэе Тэмарэ, Кушъэкъо Симэ, Лшыбзыу Аслъан, нэмыкл артистхэм шлуклэ къаегушылэх.

Урысыем инароднэ артистэу Кукэнэ Муратэ «Адыгэ макъэм» ипчыхъэзэхакъэ зэрищзэ, гъэзе-тым пшъэрылэу илэхэм ягугъу кышылгъ. «Адыгэ макъэр» нахъ гъэшлэгъон хъуном пае редактор шыкълэу Дэрбэ Тимур япашуу журналистхэм къалэтыр темэхэр уахътэм зэрэдиштэхэрэр кыхи-гъэщыгъ.

— «Адыгэ макъэр» сигупсэ гъэзетэу сэлъытэ, — ело тирес-публикэ изаслуженнэ артистэу, зэлъашлэрэ пщынаоу Лшыбзыу Аслъан. — Гъэзетым ныбджэ-гъуныгъэ дыси, сигуапэу пчы-хъэзэхакъэм сыхэлэжъэ.

Пщынэр зэклыщызэ, адыгэ орэ-дышгъор Лшыбзыу Аслъан ыгъэ-жъынчыгъ. Ижырэ адыгэ ма-къамэу «Ислъамыер» зэригъа-фи, пщынэмклэ кыыригъэлуагъ. Адыгэ Республикэм инароднэ артисткэу Нэхэе Тэмарэ уры-сыбзэклы адыгабзэклы атхыгъэ лъэпкы ордэу хэкум фэгъэхъы-гъэр кызыхедзэм, залым члэ-хэри дежъыгъэх. Адыгэ Респу-бликэм изаслуженнэ артисткэу Кушъэкъо Симэ тиконцертхэм ахэлэжъэ къэс ордэу кылорэр зэблэхуу. Шушлэ пчыхъэзэхакъэм

хъэм къэклоным ыпэклэ Тыркуем, Шъачэ, Крас-нодар ашылагъ, лъэпкы ордэхэм аригъэдэлугъэх.

— Тирайонхэм мыщ фэдэ пчыхъэзэхакъэ-хэр яшыклагъэх, — ело Кушъэкъо Симэ. — Му-зыкэм изакъоп цыф-хэм алъыдгъэлэсырэр. «Адыгэ макъэм» ныб-джэгъоу илэхэм ахэдгъэ-хъонэу, кызытхыкыхэ-рэм япчъагъэ хэшлэклэу нахъыбэ хъунэу сыфай.

Хъурэнэ Азэ тигъэзет ипчыхъэзэхакъэмэ ах-мылажъэмэ ыгуклэ рэ-хъатыштэп. Иоф ешлэ, Адыгэ къэралыгъо уни-верситетым шеджэ. Ащ кызырэтилуагъэу, иску-ствэм нахъышлоу зыфигъэсэ-нымклэ лъэпкы Иофыгъохэм яхъылэгъэ пчыхъэзэхакъэмэ шлуагъэ кыфахы.

Адыгабзэм изэгъэшлэн, игъэфедэн

«Адыгэ макъэр» анахъэу зы-пылэмэ ащыщ адыгабзэр на-хъышлоу тиреспубликэ шызэра-гъэшлэным ыклы шагъэфедэным

щызылэшлэ. Артист ныбжы-клэр типчыхъэзэхакъэ хэлэжъэ-зэ, кытилуагъэм тыригъэгъу-пшысагъ: тиорэдхэм сыда яла-жъэр?

Тиорэдхэр нахъыбэрэ цыф-мэ зэхакъына фаеу Быштэкъо Азэ-мат еллыгъ. Адыгэ ордэхуу шы-Іэныгъэм кыхыгъэхэр плу-ныгъэм фэлажъэх.

Тыдэ шызэхашъта?

Дзыбэ Мыхъамэ, Быштэ-къо Азэмат, Нэчэс Анжели-кэ, Эльдарэ Айдемыр, Хъурэ-нэ Азэ, нэмыклэхэм ащ фэдэ упчлэ кытатыгъ. «Адыгэ ма-къэм» ипчыхъэзэхакъэхэр ти-районхэм яшыклагъэу артистхэм алыгът.

Тигъэзет иныбджэгъушлэ, бэ-рэ Іэпылэгъу кыфэхъу Дзыбэ Валерэ. Ащ ипшъашъу Фатимэ Краснодар шеджэми, Мыекъуа-пэ къэклонэу уахътэ кыхыгъэ-кыгъ. Фатимэ кызырэтилуагъэу, сэнэхъатэу кыхыхыгъэр ис-кусствэм фэмыгъэхыгъэми, лъэпкы Иофыгъомэ ахэлэжъэ-ныр иклас.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

Кыдэзыгъэкларэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкы Иофхэмклэ, Іэклыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэп-къэгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмклэ ыклы къэбар жъу-гъэм иамалхэмклэ и Комитет
Адресыр: ур.Кре-стьянскэр, 236

Редактор шыкълэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэшылэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шыкълэм иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэклыжъ зы-хырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын Иофхэмклэ, телерадиокультын-хэмклэ ыклы зэлъы-Іэсыклэ амалхэмклэ и Министерствэ и Тemyр-Кавказ чыплэ гъэлоры-шлал, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыхиу-тыхэрэм мышъып-къагъэу къаафэ-хэрэмклэ кызыт-хыгъэхэм пшъэдэ-кыжъ ахы. Къа-тхэхэрэмрэ гъэзе-тым шылажъэхэ-рэмрэ яеплыклэ зэтемыфэн ылъэ-кышът. Гъэзет-еджэхэм кыит-фагъэхырэ тхы-гъэхэр зэхэтфы-хэрэп ыклы кы-зытхыгъэхэм алэклэдгъэхъа-жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ІОГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр 4480

Индексхэр 52161 52162

Зак. 1220

Хэутыным узыкълэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр 18.00
Зыщыкълэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхъатыр 18.00